

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. birželio 15 d.
Trečiadienis
Nr. 47 (1428)
Kaina 15 kap.

KOVOS UŽ GAUSŲ DERLIŲ RAJONO POSTAS NURODO

„Salamiesčio“ kolūkyje III brigadoje pavyzdžiai prižiūrimi kukurūzų pasėlių plotai. Kukurūzais čia apsesta 16 ha. Jau senokai sudygo, stiebiai žalieji kvadratai. Kukurūzų auginimo grandies grandininkas Juozas Savickas — geras pasėlių priežiūros darbų organizatorius. Kukurūzų pasėlių plotas dabar jau du kartus nuakėtas, skersai ir išilgai purenami tarpvagiai. Šloje brigadoje kukurūzų augintojams nedaug teks naudoti rankų darbą, nes kukurūzai pasėti į nepiktžolėtą dirvą. Traktorininkas Antanas Kireilis atlieka pagrindinius kukurūzų priežiūros darbus: juos purena, naikina išlikusias piktžoles.

Charakteringų pasėlių priežiūros pavyzdžių galima rasti „Skodinio“ kolūkyje. Šis kolūkis eilę metų atsiliko ir iki šiol buvo gaunami labai negausūs derliai. Dabar pasėlių priežiūrai skiriamas jau rimtesnis dėmesys. II brigadoje, kur brigadininku dirba Alfonsas Rasiulis, jau kuris laikas išretinti cukriniai runkeliai ir pirmą kartą nuravėti. III brigadoje sumaniai prižiūri kukurūzų pasėlius grandininkas Povilas Sasnauskas. Jis — pažangaus metodo kovai su piktžolėmis iniciatorius. Naudodant herbicidus, Povilas Sasnauskas per dieną arkliniu purkštuvu apipurškia 7 — 8 ha pasėlių. Tokiu būdu nemaža piktžolių išnaikinta vasarojuje, linuose ir kituose pasėliuose. Organizuotai prižiūrimi pasėliai „Salamiesčio“, „Tarybinio pirmūno“, „Vedrupio“ kolūkiuose. Bet koks kontrastas gaunasi perėjus „Vedrupio“ kolūkio ribas ir atsidūrus „Mūsų rytojaus“ kolūkyje! Jeigu „Vedrupyje“ visose brigadose suviliuja žiemkenčiai, gerai prižiūrimi ir ravimi kukurūzai, daržovės, tai visai priešinga padėtis „Mūsų rytojaus“ kolūkio I, II brigadose. Ypač buvo uždelsta sėja II brigadoje, kur brigadininku dirba Povilas Vilimas. Čia pavėluotai buvo sodinamos bulvės, pašariniai runkeliai. Kolūkio agronomė Sofija Šukytė, matyt, galvoja, kad pagrindinė jos darbo vie-

ta yra kolūkio raštinėje. Kovai su piktžolėmis artelėje nenaudojami herbicidai, nes nei agronomė, nei kolūkio pirmininkas agr. Juozas Bernotas vis neprisirėgia šiam darbui.

Atskirai reikia pakalbėti apie žemės ūkio specialistų vaidmenį prižiūrint pasėlius. Tikrai pilnai pateisina tarybinio agronomo vardą Danguolė Skorupskienė („Pergalės“ kolūkis), Juozas Stepukas („Bugailiškių“ kolūkis), Danutė Paškauskaitė („Pirmosios vagos“ kolūkis). Bet paklauskime „Pirmūno“ kolūkio žemdirbių, kaip jie atsiliepią apie žemės ūkio specialistą Genę Breivyte. Ji visai nepadedą brigadininkams prižiūrėti pasėlių. Panašiai „dirba“ žemės ūkio specialistas Janina Eidikonytė „Mituvos“ kolūkyje.

Tiesiog su pasipiktinimu kolūkiečiai atsiliepią apie „Antašavos“ kolūkio agronomą Bronių Baginską. Kolūkyje tikrai apleisti kukurūzų pasėliai. Jeigu jie ir toliau nebus ravimi, purenami — nebus ir gero derliaus. Kolūkyje gėdingai buvo uždelsta visų kultūrų sėja. Kiek reikalinga nepasėta mišinių, nepasodinta bulvių. Argi ne dėl agronomo B. Baginsko, kolūkio pirmininko Antano Tamulionio, I brigados brigadininko Algio Keršulio apsilėidimo supuvo ir sugedo 25 tonos bulvių. Todėl ir iki šiai dienai kolūkyje nepasodintas reikiamas kiekis kauptamųjų.

Kolūkio žemės ūkio specialistai privalo suvaidinti lemiamą vaidmenį pasėlių priežiūroje, nes jiems tenka pagrindinė atsakomybė už pažangiausių darbo metodų panaudojimą prižiūrint pasėlius. Kovojant su piktžolėmis pasėliuose būtina kuo plačiau naudoti chemines priemones. Visi rajono kolūkliai apsirūpinę herbicidais ir purkštuvais. Tačiau „Mituvos“, „Pyvesos“ kolūkiuose jie iki šiol dar nenaudojami. Prisiminkime, kad purkšti pasėlius reikia dar prieš piktžolių sužydėjimą. Labai efektinga priemonė, kovojant už

gausų kukurūzų, bulvių, cukrinių runkelių derlių, yra šių pasėlių purenimas. Bulvės gerai auga tik ten, kur visą laiką dirva būna be piktžolių ir puri. Todėl dar iki tarpvagių purenimo bulves reikia kelis kartus skersai ir išilgai nuakėti. Skersai bulves akėti rekomenduojama ir tuomet, kai jų tarpvagiai išpurenti specialiais purentuvais, bet daigai dar nesilaužo.

Tas pats liečia ir cukrinių runkelių pasėlių purenimą. Kuo daugiau juos purensime, neduosime augti piktžolėms, tuo pasėliai geriau augs. Augant cukriniams runkeliams, palaipsniui reikia didinti tarpvagių purenimo gylį. Pirmųjų darbo patyrimas rodo, kad kukurūzus galima užauginti visai nenaudojant rankų darbo. Kai kam būtų pravartu pasimokyti pas „Salamiesčio“ kolūkio kukurūzų augintojus.

A. Sagulinas
LKP rajono komiteto sekretorius
A. Nauckūnas
Žemės ūkio inspekcijos
vyr. agronomas
Agr. M. Šatkauskaitė
S. Zauka
„Stalino keliu“ laikraščio redaktorius

Nuotraukoje: Vejoje — jungtinis švenčionių rajono šokių kolektyvas.
Z. Serapino nuotr. (ELTA).

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos III sesija

Nuotraukoje: grupė respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatų (iš kairės į dešinę) Ignalinos rajono „Tarybinio artojo“ kolūkio pirmininkas Bronius Černiauskas, Pandėlio rajono „Suvainiškių“ kolūkio agronomė Valerija Šaparytė, Kupiškio rajono „Vedrupio“ kolūkio pirmininkas Teofilis Jakubėnas, Klaipėdos rajono „Gegužės Pirmosios“ kolūkio karvių melžėja Stasė Gudienė ir to paties rajono „Girinių“ kolūkio pirmininkas Juozas Žilius.

M. Baranausko (ELTOS) nuotr.

Ar žinai, KAD...

... BRONĖ DAVIDONYTĖ, VIKTORIJA GARLINSKAITĖ, ELENA KEPALAITĖ („Tarybinio pirmūno“ kolūkis), LINA JANUŠKAITĖ, ELZĖ UŽUBALYTĖ („Salamiesčio“ kolūkis) šias metais iš kiekvienos karvės primelžė daugiau kaip po 1500 kg pieno.

... dabar minėtos melžėjos iš kiekvienos karvės kasdien vidutiniškai primelžia ne mažiau kaip po 15 kg. Sekime šauniųjų melžėjų pavyzdžiu!

AR ŽINAI, KAD...

... „Švyturio“ kolūkyje apie 30 proc. karvių — senapienės. Jos dar nespėjo sustiprėti, nes žiemą dėl pašarų stokos gyvuliai beveik badavo.

... šiame kolūkyje karvės staigiai iš po žiemos pradėtos šerti žolė dar ir dabar stokoja stambiųjų pašarų, mineralinių druskų.

... iki šiai dienai kolūkio socialistiniai išpaiejojimai teįvykdyti tik 16 proc. Kiekvieną dieną iš karvės neprimelžiama nei trečdalis pieno, kiek primelžia pirmaujančios rajono melžėjos. Ką gi daro kolūkių vadovai, kad ištaisytų susidariusią padėtį?

S U V E S T I N Ė

Pirmaujančios rajono kolūkliai kukurūzų priežiūroje

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pirmininkas	Žemės ūkio specialistas	Grandininkai
1.	„Vedrupys“	T. Jakubėnas	J. Tauknytė	K. Maldaikis V. Seibutis
2.	„Vienybė“	P. Šulcas	F. Tamošiūnaitė	K. Žiaunys J. Petrulis K. Kireilis

Atsiliekantys rajono kolūkliai kukurūzų priežiūroje

1.	„Vėžionys“	K. Blotnis	D. Liutkytė	P. Bartulis P. Antipovas J. Daukas
2.	„Palanga“	L. Bardauskas	V. Černiauskaitė	J. Jančys Alf. Plūkas D. Šlekytė

Laukais nuskambėjo daina

I rajono Dainų šventę suėjo tūkstančiai žiūrovų, dainininkų ir šokėjų. Skambi daina, darnus šokis — viskas, ką parodė mūsų šaunieji savi-veiklininkai, buvo šviesu ir gražu.

Platesnę medžiagą apie rajono Dainų šventę, įvykusią Kiškio miške, skaitykite sekančiame „Stalino keliu“ laikraščio numerįje.

DAVEI ŽODĮ—IŠTESĖK!

Jos pirmąja
VYKDANT
ISPAREIGOJIMUS

Viktorija Garlinskaitė — „Tarybinio pirmūno“ kolūčio karvių melžėja. Šiais metais ji jau iš karvės primelžė po 1.500 kg pieno.

Ona Purkėnienė — „Nemuno“ kolūčio geriausia karvių melžėja, šiais metais išpareigojimus įvykdžiusi 40 proc.

Ona Baltrūnienė — geriausia „Pakupio“ kolūčio paršelių augintoja.

STALINO
KELIU

2 psl. 1960 m. birželio 15 d

Neseniai Kupiškio kultūros namuose įvyko rajono jaunųjų karvių melžėjų, kerdžių ir kitų gyvulininkystės darbuotojų pasitarimas.

Nuo aktyvo ryto Kupiškio miesto link visais rajono keliais ir kečeliais skriejo pilnos žvalaus, krykštaujancio jaunimo prisėdusios automašinos. Visi jie skubėjo į pasitarimą, važlavo pasidalinti mintimis apie darbą, pasiekimus, socialistinių išpareigojimų vykdymą, atliktus planus.

Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Lietuvos KP Kupiškio rajono komiteto sekretorius JUOZAS PAPLAUSKAS. Pranešimą tema „Respublikinio melžėjų ir kerdžių pasitarimo kreipimosi apsvartymas“ padarė Kupiškio rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. PETRAS MATUSEVIČIUS.

Spausdiname gyvulininkystės darbuotojų pasisakymus (sutrumpintai).

L. Blėkienė — „Byčių“ kolūčio karvių fermos vedėja

Mūsų kolūkyje šiais metais pieno primelžiama 50 proc. daugiau negu praėjusiais metais. Karvių melžėjoms pagerintos darbo sąlygos, turime daug, gerai įtreštų ir gausių derlių duodančių kultūrinių ganyklų. Šitai ir leido šiais

metais pasiekti mums kur kas geresnių rezultatų. Be to, reikia pasakyti, nuoširdžiai dirba ir melžėjos, pvz., D. Žiurlienė, jau šįmet primelžusi iš kiekvienos karvės po 1012 kg, M. Dūdienė ir kt.

O. Purkėnienė — „Nemuno“ kolūčio karvių melžėja

Melžėja kolūkyje pradėjau dirbti nuo 1953 metų. Pradžioje, kaip visur ir visuomet, buvo gana sunku. Tačiau nesudėjau rankų, dar labiau kibau į darbą. Pasirodo, net ir blogomis sąlygomis galima pasiekti neblogų rezultatų, tik reikia dirbti, gal

būt, net trigubai daugiau dirbti. Šiuo metu pas mus darbo sąlygos gana geros. Už tai jau pernai primelžiau iš kiekvienos karvės po 3009 kg pieno. Šiais metais esu jau primelžusi — 1229 kg. Kartu su kitomis kolūčio melžėjomis sieksime dar geresnių rezultatų.

B. Gečiauskas — „Gegužės Pirmosios“ kolūčio zootechnikas

Mūsų kolūčio karvių melžėjos išpareigojo iš kiekvienos karvės šįmet primelžti po 2600 kg pieno. Birželio 1 d. jau turime primelžę iš kiekvienos karvės po 882 kg. Nuoširdžiai dir-

ba karvių melžėjos S. Diponaitė, S. Matulionienė ir kt. Nuo karvių melžėjų neatsilieka ir kiaulininkės. Prisiimtus išpareigojimus tikrai įvykdysime.

B. Vilnonienė — „Aušros“ kolūčio pirmininkas

Pas mus karvių melžėjoms gerų sąlygų dar nėra. Tačiau kiek galime, tiek lengviname melžėjų darbą. Ateityje, žinoma, bus lengviau. Bet ir tokiose sąlygose dirbdamos kai kurios melžėjos pasiekia gana

neblogų rezultatų. Štai kad ir V. Lukšienė. Ji jau šįmet iš kiekvienos jai priskirtos 15 karvių primelžė po 900 kg. Stengiasi dirbti ir kitos. Išpareigojimus tikimės įvykdyti.

B. Davidonytė — „Tarybinio pirmūno“ kolūčio karvių melžėja

Darbai sąlygas mes turime iš tiesų geras. Karvės ganosi dobiluose, vandens joms privežama iki sotes.

Melžėjos E. Kepalaitė, A. Švelnytė ir kitos visuomet dirba iš širdies. Štai todėl mes ir turime daug pieno.

V. Šeputis — „Sakalo“ kolūčio dirbtinio galvijų apseklavimo technikas

Partija ir Vyriausybė gyvulininkystės darbuotojams iškėlė didžiulius uždavinius. Mes juos turime garbingai įvykdyti. Kolūkyje jau šiais metais iš

200 karvių dirbtiniu būdu apseklinta 50. Žinoma, tai dar maža. Ateityje stengsimės, kad visos iki vienos karvės būtų apseklintos tik dirbtiniu būdu.

R. Janulionytė — „Salamiesčio“ kolūčio karvių melžėja

Mes išpareigojome iš kiekvienos karvės primelžti po 2700 kg pieno. Šiuo metu jau primelžėme po 1200 kg. Išpareigojimus netik įvykdysime, bet ir vir-

šysime. Šįmet mūsų kolūkyje daug pasėta kukurūzų, o tai reiškia, kad daug pas mus bus primelžta ir pieno.

M. Karanauskienė — dirbtinio galvijų apseklavimo stoties vedėja

Mūsų rajone yra didžiulis gyvulininkystės darbuotojų būrys. Tačiau eilėje kolūkių melžėjoms nesuteikiamos geros sąlygos, nesutvarkyti darbo atlyginimai, daug kur nepastovūs kadrai, prie fermų nėra poilsio kambarių. Vykdan-

karvių brokavimą, mano manymu, visuomet turėtų dalyvauti melžėjos. Kol kas rajonas pieno gavyboje atsilieka, tačiau dar yra visos sąlygos gerokai pasistumėti į priekį, įvykdyti išpareigojimus.

L. Marcinkevičius — „Noriūnų“ kolūčio pirmininkas

Supirkome gana nemažą skaičių karvių, 60 ha kultūrinių ganyklų patęsime ir jos pieno ūkiui duoda didelę naudą. Dirbtinis apseklavimas vyksta nelabai sklandžiai. Norėčiau pasiūlyti, kad ateityje dirb-

tinio apseklavimo punktai dirbtų nustatytomis valandomis. Su pienu mes dar negalime pasigirti, tačiau taip dirbdamos melžėjos, kaip dirba M. Stronytė, manau, išpareigojimus įvykdys.

P. Aukštikalnis — rajono žemės ūkio inspekcijos vyr. zootechnikas

Rajonas pieno gavyboje atsilieka. Šiuo metu gera žolė, gyvulių nepuola vabzdžiai, už tai pats laikas padidinti pieno gavybą. Karves visą parą reikia laikyti lauke, dažniau girdyti. Norėčiau pasiūlyti, kad karvių girdymui būtų naudojami loviai, kuriuos kartu su karvėmis būtų galima perkelti iš vienos vie-

tos į kitą. Tokiu būdu karvės kiekvienu momentu turėtų ko gerti. Kad pienas nesumažėtų rudenį ir žiemą, reikia daugiau sėti ankštinių javų, žaliajam pašarui mišinių, pagaminti daugiau vitamininio šieno, žinoma, neužmirštant kukurūzų. Taip pat pieno gavybai daug reikšmės turi prieauglio išsaugojimas.

G. Petronytė — „Pergalės“ kolūčio karvių melžėja

Dirbu karvių melžėja jau trys metai. Darbas patinka. Išpareigojau šiais metais primelžti iš kiekvienos karvės po 2400 kg. Šiuo metu iš kiekvienos karvės jau primelžiau po 1080 kg.

Ganyklos geros, vandens pristatoma. Tačiau, reikia pasakyti, kad pieno produkcija kyla ne vien tik nuo ganyklos ir šėrimo, bet ir nuo karvių bei prieauglio rūpestingos priežiūros.

J. Notkus — „Nemuno“ kolūčio pirmininkas

Išpareigojome iš kiekvienos karvės primelžti po 2850 kg. Dabar jau iš kiekvienos karvės primelžėme po 1300 kg. Nuolat

didiname kultūrinių pievų plotus, įsaviname durpynus, geriname bandą — tas mums padės dar labiau pakelti pieno ūkį.

R. Jasinskienė — sviesto gamyklos vyr. inžinierius

Visų mūsų tikslas — ap rūpinti darbo žmones pieno produktais, gerais produktais. O tas jau priklauso ne vien nuo sviesto gamyklos darbuotojų. Kolūkių karvių melžėjos visuomet turi valyti karves, turėti specialius drabužius, tikrinti savo sveikatą. „Palan-

gos“, „Juodpėnų“, „Lukonių“, „Pergalės“ kolūkių kai kurios karvių melžėjos visiškai nekreipia į tai dėmesio, o pienas — baisu pažūrėti. Svariausią pieną duoda „Ateities“ kolūčio melžėjos. Taip pat melžėjos turi kovoti už gerą pieno kokybę.

Z. Derela — rajono DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį atžymėti ruošiasi ne tik žemdirbiai, bet ir gyvulininkystės darbuotojai, savo atsidavusiu darbu siekdami vis geresnių ir geresnių rezultatų. Mėsos gamybą rajone padidėjo 1,8 karto, palyginus su praėjusiais metais. Su pienu kol kas vis dar blogiau. Jeigu „Švyturio“ kolūkis pieno gamyboje vis gerokai atsilieka, tai „Byčių“ kolūkis, kur dirba pirmininku M. Šaka, padarė didelį žingsnį į priekį. Pieno gausumas daugumoje priklauso nuo melžėjų darbo. Štai „Mūsų rytojaus“ kolūkyje karvės

melžiamos po du kartus. Aišku savaime, melžėjos blogai daro, pieno tokiu keliu eidamas daug negausi.

Daro klaidų ir pieno pramonės darbuotojai: vakare neprilima į pieno separavimo punktus pieno. Labai negerai, kad kai kurių kolūkių vadovai neparūpina melžėjoms chalato, neįsteigia prie fermų poilsio kambarių, nesuteikia melžėjoms atostogų, neduoda išieginų dienų.

Reikia siekti, kad birželio mėn. per dieną iš kiekvienos karvės primelžtume ne mažiau kaip po 10 kg pieno.

Iš vienos dienos pašto

Kiekvieną antradienį i „Žadeikių“ kolūki atvyksta autoparduotuvė. Kolūkiečiai noriai naudoja šio patogumu, perka daug reikiamų prekių. Ateityje numatoma pačiame kolūkyje įsteigti parduotuvę.

J. Paukštelis

Kad sėkmingai pavyko likviduoti Alizavos miestelyje besiplečiantį gaisrą, nuoširdų ačiū reikia pasakyti ir vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių moksleiviams. Jie kartu su suaugusiais gesino ugnį, gelbėjo žmonių turta, padėjo gaisrininkams.

V. Dešrys

Užsukime į „Vežionių“ kolūkiu kiaušius fermą. Gražiai atrodo kiaušės, kurias prižiūri ir šeria Antanas Sabulis su žmona. Tvarkingi gardai, visuomet išvalomi loviai, sausa. Galėtų taip dirbti ir Vosylius Antipovas. Jis su žmona taip pat prižiūri ir augina visuomenines kiaušes. Tačiau jo darbe dar daug ko pasigendama, trūksta pas Antipovus ir darbštumo.

V. Vogulytė

Metalo laužą renka Alizavos vidurinės mokyklos moksleiviai. Kiekvienas moksleivis išpारेigojo surinkti po 7 kg. Dabar į mokyklą jau nešama ši vertinga žaliava.

St. Kazlauskas

TIKRINAME SOCIALISTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMA

KODĖL MAŽAI PRIMELŽIAMA PIENO?

Jau kuris laikas, kaip „Skodinio“ kolūkyje nepatenkinamai vykdomi socialistiniai įsipareigojimai pieno gavyboje. Gyvulininkystės darbuotojai šiais metais iš kiekvienos karvės išpारेigojo gauti ne mažiau kaip po 2100 kg pieno. Socialistiniai įsipareigojimai pieno gavyboje teįvykdyti tik 15 proc.

Kokios yra viso to priežastys? Melžėjos Julė Skačelienė, Ona Juškienė, Zita Jonušauskaitė ir kt. skundžiasi, kad karvės ganosi nevienodose ganyklose. Tikrai, čia jau eilę metų gyvuliai ganomi mažomis grupėmis, blogose ganyklose. Kiekviena melžėja atskirai prižiūri ir gano savo gyvulius. Kolūkyje yra devynios melžėjos ir kiekvienai tenka melžti po 14–16 karvių.

Aišku, praktikuojant tokį ganiavos metodą, ne visoms karvėms tenka vienoda ganykla. Visos karvės rišamos, bet jų priežiūra ir ganykla labai nevienoda. Kai kurių melžėjų prižiūrimos karvės retai perkliamos ir girdomos, o nuo to labai nukentčia jų pieningumas. Kaip prižiūrimos ir kokiose ganyklose ganomos karvės, aišku iš to, kad birželio 3 dieną Julė Skačelienė iš devynių melžiamų karvių primelžė 35 kg pieno (vieno melžimo metu). O Ona Juškienė iš penkiolikos karvių tepriemelžė 40 kg pieno.

Labai blogai, kad kolūkyje geriausios ganyklos nuganosamos asmeni-

niais kolūkiečių gyvuliais. Kai kurie valdybos nariai net skatina individualines nuotakas ir patys laiko daugiau karvių negu nustatyta. Argi gali tokie valdybos nariai kaip Justas Augustinas, Jonas Tubelis, Jonas Zulonas, Vladas Janulionis rūpintis pieno gavybos didinimu, jeigu jie patys težiūri, kaip gauti daugiau pajamų iš asmeninių gyvulių. Tokie nusikalstami šių valdybos narių veiksmai rodo blogą pavyzdį ir kitiems kolūkiečiams. Argi ne laikas vieną kartą šiame kolūkyje visam laikui užkirsti kelią individualinėms nuotakoms.

Antra priežastis, dėl ko artelėje mažai primelžiama pieno yra ta, jog čia apie 50 proc. karvių yra senapienės. Buvę kolūkiu vadovai visai nesirūpino sudaryti sąlygų dirbtiniam galvijų apsėklinimui. Todėl ir šiais metais, šalinant šiuos trūkumus, būtina užtikrinti, kad neliktų

senapienių karvių. Rimtesnę paramą, apsėklinant gyvulius, turėtų suteikti dirbtinio apsėklinimo stotis. Dirbtinio apsėklinimo technikas Jonas Jonuška turėtų kolūkiui teikti nuolatinę paramą ir pagalbą.

Viena iš svarbiausių priežasčių dėl ko primelžiama mažai pieno yra ta, jog melžėjų darbo niekas nekontroliuoja. Jei fermos vedėja Aldona Vizbarienė tepsuspėja pieno primelžimo apskaitą sutvarkyti iš tų karvių, kurias melžia Bronė Tubelytė, tai likusiųjų aštuonių melžėjų primelžto pieno apskaita lieka nesutvarkyta. Šie faktai kalba, kad kolūkyje nėra jokios pieno primelžimo kontrolės. Kiek melžėja nori, tiek ir pasako primelžusi pieno.

Kas reikia padaryti, kad atsilikimas pieno gavyboje būtų likviduotas? Visų pirma, būtina sustiprinti kontrolę, karves ganyti geriausiose ganyklose. Stengtis, kad jos visuomet

Neseniai Vilniuje koncertavo lenkų dainų ir šokių liaudies ansamblis „Mazovše“. Lenkų dainininkai ir šokėjai susilaukė nepaprasto pasisekimo. Nuotraukoje: lenkų šokėjai.

M. Baranausko nuotr.

ėstų tik šviežią žolę, neleisti, kad žallasis pašaras susentų, liktų nenupiautas. Karvių šėrimui jau greitai galima bus naudoti mišinius. Taip pat visu ryžtingumu reikia kovoti su karvių bergždumu. Dabar pats laikas rūpintis kultūrinių ganyklų plėtotę išplėtimu. Karvės turi būti rišamos dideliuose masyvuose. Reikia likviduoti žalingą praktiką, kada kiekviena melžėja karves riša, gano, melžia atskirai.

PER BIRŽELIO, LIEPOS, RUGPIŪČIO, RUGSĖJO MĖNESIUS BŪTINA IŠ KIEKVIENOS KARVĖS PRIMELŽTINE MAŽIAU KAIP PO 350 KG PIENO PER MĖNESĮ!

L. Lingevičius

LKP RK org. sk. vedėjas

V. Sasnauskas

A. Kubilius

Korespondentų posto nariai, reido brigados dalyviai

Apie „Vedrupio“ kolūkiu Uldukių kaimo gyventoją ALDONĄ MATUZEVIČIŲTĘ yra sudėta dainelė. Štai ji:

Medeliat liuko,
Vėjelis pūtė,
Degtinė gėrė
Matusevičiūtė.
Dūmelis rūksta,
Raitos karklyne,
Vėlei Aldona
Varo namine...

K. Kuliukas

JIS—KOLŪKIO VALDYBOS NARYS?

Kai 1941 metais buržuaziniai nacionalistai, atsisaitę rankoves, žudė niekuo nekaltus žmones, tai Saurių kaime („Aukštaičių“ kolūkis) Povilas Zuoza kėlė didžiausius balius. Kai ANTANAS PETRULIS gyvenvietėje (Zuoza buvusi žemė) ėmė statyti gyvenamąjį namą, tai Zuoza vos nesprogo iš pykčio, grasinimų ir kerštavimo. O Zuoza kaip girdėti, kolūkiu valdybos narys. Ar gi gali doras žmogus greta sėdėti su tokio...

D. Paketuris

SUSIPAŽINKIME

Susipažinkite, „Genio“ skaitytojai, tai „Atėitės“ kolūkiu didieji slunkiai ir tinginiai: VERONIKA, MARĖ IR MYKOLAS TŪSKOS. Ką gi, nors tuo jie garsūs...

L. Laužikas

DAINELĖ

„Alizavos“ kolūkiu kolūkiečio OSVALDO SKABURSKIO dainelė:

Kai reikia dirbti —
Aš negaluoju.
Rublį nutvėres,
Gerti važiuoju.

B. Rugys

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. birželio 15 d.

Skaitytojai apie religijos žala

Prieš keletą dienų redakcijoje lenkėsi vilnietis Šlioma Indleris. Iki karo jis gyveno ir dirbo Kupiškėje. Š. Indleris atsitiktinai išliko gyvas, ir dabar yra savo gimtinės Kaino Indlerio šeimos tragedijos liudininkas. Kainas Indleris su žmona ir sūnumi gyveno Aukštupėnų apylinkėje, Pajuodupės kaime. Turėjo 9 ha žemės ir ją dirbo. Šio kaimo buožės Petras ir Juozas Graičiūnai, o taip pat Ignas Juodakys, Donatas Tamošiūnas baisiausiai terorizavo šios šeimos narius, kol išviliojo iš jų visą turta. Po kiek laiko K. Indlerio šeima buvo išžudyta.

Žemiau spausdiname Š. Indlerio laiška apie jo gimtinės Kaino Indlerio šeimos tragediją, apie tai, kaip žudikai, prisidengdami religijos skraiste, išplėsdavo iš žydų tautybės gyventojų turta, o po to juos nužudydavo.

Rugsėjis. Juodame danguje tartum vaškinės žvakės mirksėjo žvaigždės. Iš Ariko nuotakos aš sprendžiau, jog jam atrodė, kad pasaulį apgaubė beribė tamsa, o šios žvaigždės yra jo mirties liudininkai.

— Žinai, Šlioma, greit čiausiai mes gimę po šiomis

šermenų žvaigždėmis, — lyg iš po žemės prabilo Arikas. — Man tėvas sakė, kad kiekvienas žmogus danguje turi savo žvaigždę. Ir štai, žiūrėk, manoji danguje jau greitai užges.

Gerali supratau Ariko būseną, žuvus jo tėvui, motinai, artimiesiems ir pažįstamiems. Bandžiau

Aš su Ariku tą naktį sėdėjau viename Pajuodupės kaimo valstiečio sode, ir kiekvienas skirtingai galvojome apie gyvenimą. Arikas jautėsi gyvenimo perblokštas. Ir blogiausia, kad jis, kaip ir jo tėvai, lengvai patikėjo Pajuodupės kaimo bažnyčios tarnams, kurie išžudė šimtus niekuo nekaltų žmo-

perėjusių į katalikų tikėjimą, nešaudys, — toliau tęsė Arikas. — Man tą patį tvirtino ir Tamošiūno žmona Julija; ji taip pat su kunigais nesiskiria.

Ir kaip bebandžiau įtikinti Ariką, kad kunigų ir bažnytininkų vengtų kaip ugnies, bet mano žodžiai atsimušdavo kaip į sieną — jis vis dar abejojo.

Š. INDLERIS

SU KRYŽIUMI IR DURKLU

aiškinti, kad mūsų laimė, ateitis, kaip ir visų tarybinų žmonių, priklauso nuo mūsų pačių, nuo to, kaip mes sugebėsime apsiginti nuo šių baisių fašistinių žudikų. Mūsų laimingosios žvaigždės ne danguje, bet ten, Rytuose — tai kovos ir gyvenimo žvaigždės.

Tikrai, gimtuosius klonius gaubė rūškana naktis. Nors sodai linko prinokusiais vaisiais, kvepėjo medumi, tačiau kaip juoda šmėkla klaidžiojo mirtis.

nių, galando durklą ir Ariku.

— Dievobaimingais žmonėmis galima tikėti, — lyg bandydamas mane įtikinti, toliau prikimusiu balsu kalbėjo Arikas. Nors kiek žinojau, jis pats jokiais dievais netikėjo, buvo visapusiškai išsilavinęs, baigęs gimnaziją. — Ar tu pažįsti Muzurevičiūtę... Mariją? Juk ji kiekvieną dieną su Kupiškio bažnyčios kunigais Šermukšniu, Kapočiumi susitinka. Jie irgi tvirtina, jog jaunų žydukų,

— Kaip bus, taip bus — einu pas Tamošiūną, — jis prisilinko prie manęs, pabučiavo į skruostą ir atsisveikindamas tyliai tarė: — Pasiutusiai dar norisi gyventi...

Greitai jo aukšta liekna figūra pranyko blausiame iš upelio kylančiame rūke. Taip, jis tikrai nuėjo pas Tamošiūną.

Rytojaus dieną Julija Tamošiūnienė, Marija Muzurevičiūtė — didžiausios Pajuodupės kaimo davatkos — kartu su suglumu siu Ariku pasibeldė į Kupiškio bažnyčios klebono Šermukšnio duris. (Nukelta į 4 psl.).

UŽ KULTŪRINGĄ MOKSLEIVIŲ VASARĄ

Atejo vasara. Virš šių, parkų, paežerėje, prie upių — visur pakils pionierių stovyklų vėliavos. Keliais ir takeliais trauks turistų voros, suskambės jaunųjų taktininkų dainos. Kolūkių laukuose virte užvirs darbas.

Kupiškio rajone, kaip ir visoje Tarybų Lietuvoje, kiekvieną vasarą organizuojamos pionierių miesto bei užmiesčio stovyklos. Nuo birželio 15 d. pradės savo darbą miesto tipo stovykla prie pionierių-moksleivių namų. Stovykloje ilsės 120 pionierių, veiks 12 būrelių, kaip, pvz., kino mechanikų, foto, lėlių teatro, pionierių ansamblio,

turistų, sodininkų, darbščiujų rankų. Be to, stovyklautojams kasdien bus organizuojamos įdomios masinės priemonės: nemonami kino filmai, ekskursijos, turistiniai žygiai ir kt. Ypatingai daug dėmesio bus skirta savos respublikos pažinimui — ekskursijoms.

Nuo liepos 1 dienos pradės savo darbą 50 vietų tarpkolūkinė turistinė stovykla prie Adomynės septynmetės mokyklos.

Tarpkolūkinėje turistinėje stovykloje ilsės rajono kolūkiečių, darbininkų, tarnautojų vaikai. Keliauti, gyventi miške, rinkti mūsų rajono istorinę

revoliucinę, kraštotyrinę medžiagą, ją užrašinėti, kurti laužus, statyti palapines, dirbti kitus įvairius darbus — visa tai užgrądins jaunuosius leniniečius — darbo entuziastus.

Nuo liepos mėn. 22 d. iki rugpjūčio 14 d. veiks tarpkolūkinė sportinė stovykla prie Subačiaus vidurinės mokyklos. Šioje stovykloje taip pat ilsės virš 50 moksleivių. Pagrindinis užsiėmimas — sportas.

[tarpkolūkinę stovyklą parduodami kelialapiai liaudies švietimo skyriuje. Vieno kelialapio kaina — 180 rublių.

Kolūkių valdybos ir pirmininkai turėtų būti suinteresuoti kolūkiečių vaikų poilsiu ir kiek galima greičiau turėtų išpirkti kelialapius. Pionierių stovyklose dirbantieji pedagogai pateisins tėvų pasitikėjimą, organizuos stovyklose įdomų, kūrybingą, naudingą darbą.

V. Švedienė
Pionierių ir moksleivių namų vedėja

Iš pradedančiųjų kūrybos

V. MORKŪNAS

Gėlytės

I karių kapines mes atėjom,
Kur gėlyčių žydėjo šimtai.
Jas lingavo nenuorama vėjas,
Joms šypsojos saulutė karštai.

Mes stovėjom, ir daug mūs stovėjo,
Prisiminę dienas neramias.
Šie kariai jaunas galvas padėjo,
Kad laimingai gyventume mes.

Šios gėlytės — jų akys neramios,
Meilėi žvelgia į klonius šallės.
Jos prakeikia ištroškėlius karo,
Naujo karo įžiebtį neileis.

R. VAIVADA

Arklas

Aš tėvo arklą seną
Radau pakraigėj kluono.
Toks surūdijęs visas,
Pelėsiais ėmęs dvelkt...
Žmogau, kuris šį gremzdą,
Kad nematyt jo žmonės,
Čia užklišai, — dėkingai
Leisk į akis pažvelgt!

„Žadeikių“ kolūkis

Redaktorius S. Zauka

Kupiškio MMS skubiai reikalingi velėnuotojai ir fašinuotojai. Tolesnių gyvenviečių darbininkai aprūpinami transporto priemonėmis. Atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis pas darbų vykdytoją («Sakalo» kolūkis).

Visi platinkime spaudą

Spaudos platinimas — visuomeninis reikalas. Į šį svarbų darbą turi įsijungti visi: įstaigos, organizacijos, atskiri piliečiai. Kiekvienas privalome ne tik pats užsisakyti laikraštį ar žurnalą, bet ir pasirūpinti, kad mūsų kaimynai neliktų be jų. Spaudos platinimo darbą palikti vien ryšininkams — neteisinga. Jie vieni be visuomenės paramos šio darbo negali įveikti. Ypač didelį vaidmenį spaudos platinimo darbe gali atlikti įstaigų, įmonių vadovai.

Kiekvienas įmonės, organizacijos vadovas turėtų pasirūpinti, kad darbuotojai užsisakyti laikraštį ar žurnalą, kad jų kultūriniai poreikiai būtų patenkinti.

Šį aktualų klausimą puikiai suprato Palėvenės apylinkės įmonių, organizacijų vadovai. Palėvenės krakmolo fabrikas spaudos platinimui dirbančiųjų tarpe paskyrė profsąjungos darbuotoją Petrą Skėrį, Palėvenės sviesto gamyklos cechą — buhalterį Stefą Lukšytę, Noriūnų septynmetės mokyklos — mokytoją Zitą Valentaitę, Kupiškio MMS — jau seniai aktyvią spaudos platintoją Eugeniją

Zaborskienę.

Rimtą paramą platinant spaudą pažadėjo Noriūnų kultūros namų direktorius Danutė Pukėnienė ir Palėvenės bibliotekos vedėja Aldona Ragauskaitė.

Palėvenės ryšininkų kolektyvas, visuomeninių spaudos platintojų padedamas, 1960 metais II pusmetyje užsibrėžę pasiekti, kad kiekvieną šeimą lankytų tarybinis spausdintas žodis, kad kiekvienam gyventojui tektų po laikraštį ar žurnalą.

A. Žebrys
Palėvenės ryšių skyriaus viršininkas

Rajono darbo žmonės!

PRENUMERUOKITE 1960 METŲ **rajo laikraštį**

Stalino KELIU

PRENUMERATOS KAINA: 1 mėn. — 1,30 rb, 3 mėn. — 3,90 rb, iki metų galo — 7,80 rb.

SU KRYŽIUMI IR DURKLU

(Atkelta iš 3 psl.).

— Prašau, prašau Kristaus sūnau. Jau ne kartą girdėjau apie tave. Tokie jau dabar laikai — už tėvų nuodėmes kenti ir tu, sūnau, — kaip lapė kalbėjo klebonas. — Girdėjau, kad turtingi buvote. Bet gi dar ne visas turtas atiteko valdžiai. Pasakyk, vaikel, kur jis paslėptas, bažnyčia tau šimteriopai atsilygins, o tada ir apie krikštą galėsime pakalbėti. Juk nei vienas nežino, kada aukščiausiasis pasišauks pas save. Tegu turtas būna bažnyčios žinioje, dievo garbinimui.

Patenkintos, net pasišokėdamos tą dieną grįžo Tamošiūnienė ir Muzurevičiūtė į namus. O Aiko gyvybės žvaigždė švietė tik iki sutemų — mat, kunigas ir žudikai dirbo išvien. — Klojime, Donatai, klojime ieškotimė! — dar neperžengusi trobos slenkščio šaukė Tamošiūnienė, grįžusi iš klebonijos. Kaip čia buvęs prie klojimo išdygo Ignas Juodakys, Juozas Graičiūnas. Po valandos kitos vyko triukšmingos Kaino Indlerio turto likučių dalybos, užgriozdintoje šventųjų paveikslais ir kryžiais seklyčioje — dosnios „magaryčios“.

...Planuotosios Broniaus Apšegos ir Liudos Tamošiūnaitės vestuvės tą klaukų 1941 metų rudenį įvyko. Už nekaltų žmonių kraujo kainą apkrautomis gėrybėmis stalo sėdo Kupiškio bažnyčios kunigai Šermukšnis ir Kapočius, žudikų vadas gestapininkas Liovė, kruvinieji sadistai Juozas Damidavičius, Petras Graičiūnas, jo adjutantas Vytautas Tamošiū-

nas ir panašūs dvikojai žvėrys. Žudikai rijo alų, daužė taures, ne savais balsais šaukė, keikėsi.

Tingiai pakilo gale stalo sėdėjęs gestapininkas Liovė:

— Mes niekada nepamiršime išrinktosios vokiečių tautos rėmėjų ir pagalbininkų — Apšegos, Tamošiūno garbingų šeimų. Šiandieną čia sukurta kita nauja šeima. Tai istorinė diena — pergalingoji fiurerio kariuomenės sėkmingai šturmuoja Maskvą, o čia, Kupiškyje, nušautas paskutinis žyd. Geriu už jus — ištikimus didžiosios Vokietijos tarnus.

Pirmieji už gestapininko pasiūlytą tostą pakėlė taures šalimais sėdėję kunigai, jaunųjų tėvai Donatas ir Julija Tamošiūnai, Jonas ir Julija Apšegos.

Ir tą naktį rudens danguje liūdnai mirksėjo žvaigždės, tarsi neįsirdamos pažvelgti į puotaujančius sužvėrėjusius padarus, kurie, deja, irgi mėgo vadintis žmonėmis. (B. d.).

ŽINIOS

apie pieno gavybos socialistinių įsipareigojimų vykdymą rajono kolūkiuose

už 1960 m. birželio mėn. I dekadą (litrais)

Eil.Nr.	Kolūčio pavadinimas	Primelžta pieno iš I karvės		Palyginus su praigia dekada (t) arba (-)
		per dekadą	per vieną dieną	
1	„Šetekšna“	185,5	18,6	*2,1
2	„Alizava“	131,8	13,2	*1,9
3	„Salamiestis“	111,5	11,2	*1,7
4	„Nemunas“	110,0	11,0	*2,1
5	„Tarybinis pirmūnas“	100,6	10,1	*1,2
6	„Pergalė“	91,9	9,2	*2,0
7	„Gegužės Pirmoji“	88,7	8,9	*2,3
8	„Vienybė“	85,5	8,6	*0,2
9	„Laisvė“	69,4	6,9	—
10	„Neris“	68,2	6,8	*1,5
11	„Naujas gyvenimas“	59,8	6,0	*1,2
Viso I grupėje:		91,6	9,2	*0,8
1	„Aušra“	119,3	11,9	*4,9
2	„Byčiai“	101,0	10,1	*2,3
3	„Noriūnai“	97,6	9,8	0,5
4	„Šviesa“	96,3	9,6	*2,2
5	„Juodpėnai“	83,5	8,4	*0,5
6	„Antašava“	83,1	8,3	*2,3
7	„Atėitis“	80,3	8,0	*2,7
8	„Lėvu“	79,5	8,0	*2,6
9	„Pirmūnas“	79,2	7,9	*5,5
10	„Pakupys“	66,8	6,7	*0,9
11	„Žalgiris“	66,8	6,7	*1,6
12	„Vedrupys“	65,5	6,6	*1,9
13	„Palanga“	66,0	6,6	*0,5
14	„Aukštupėnai“	59,1	5,9	*0,9
15	„Pirmoji vaga“	49,9	5,0	*1,5
16	„Žadeikiai“	48,1	4,8	—
Viso II grupėje:		76,4	7,6	*1,8
1	M. Melnikaitės v.	100,6	10,1	*3,3
2	„Atžalynas“	91,2	9,2	*2,6
3	„Laukminiškiai“	88,0	8,8	*3,5
4	„Svyturys“	87,1	8,7	*4,4
5	„Vėžionys“	83,3	8,3	*0,3
6	„Uoginiai“	75,0	7,5	*1,6
7	„Mituva“	70,4	7,0	*2,6
8	„Tiesa“	68,8	6,9	*1,6
9	„Mičiurino v.“	67,9	6,8	*0,1
10	„Skodiny“	67,3	6,7	*2,8
11	„Sakalas“	62,9	6,3	*2,1
12	„Lukonys“	62,1	6,2	-1,6
13	„Bugailiškiai“	60,9	6,1	*2,0
14	„Pyvesa“	60,7	6,1	*1,4
15	„Adomynė“	58,3	5,8	*2,4
16	„Mūsų rytojūs“	56,4	5,6	*0,9
17	„Aukštaičiai“	54,8	5,5	*0,9
Viso III grupėje:		69,9	7,0	*1,7
Viso rajone:		78,0	7,8	*1,5

* daugiau
- mažiau

CSV rajono inspektorius

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. birželio 15 d